

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تأسیسات ساختمان

رشته نقشه‌کشی معماری

گروه تحصیلی هنر

زمینه خدمات

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۳۵۳۷

تأسیسات ساختمان. - بازسازی و تجدید نظر : کمیسیون تخصصی برنامه‌ریزی و تألیف رشته نقشه‌کشی معماری. - تهران : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران ، ۱۳۹۵ .	۶۹۶ /۲۲۹ت
۱۹۱ ص. : مصور. - (آموزش فنی و حرفه‌ای ؛ شماره درس ۳۵۳۷)	۱۳۹۵
متون درسی رشته نقشه‌کشی معماری گروه تحصیلی هنر، زمینه خدمات.	
۱. تأسیسات. ۲. لوله‌کشی. ۳. تهویه مطبوع. ۴. حرارت مرکزی. ۵. سیم‌کشی. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته نقشه‌کشی معماری. ب. عنوان. ج. فروست.	

همکاران محترم و دانش‌آموزان عزیز :
پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران- صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و
حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

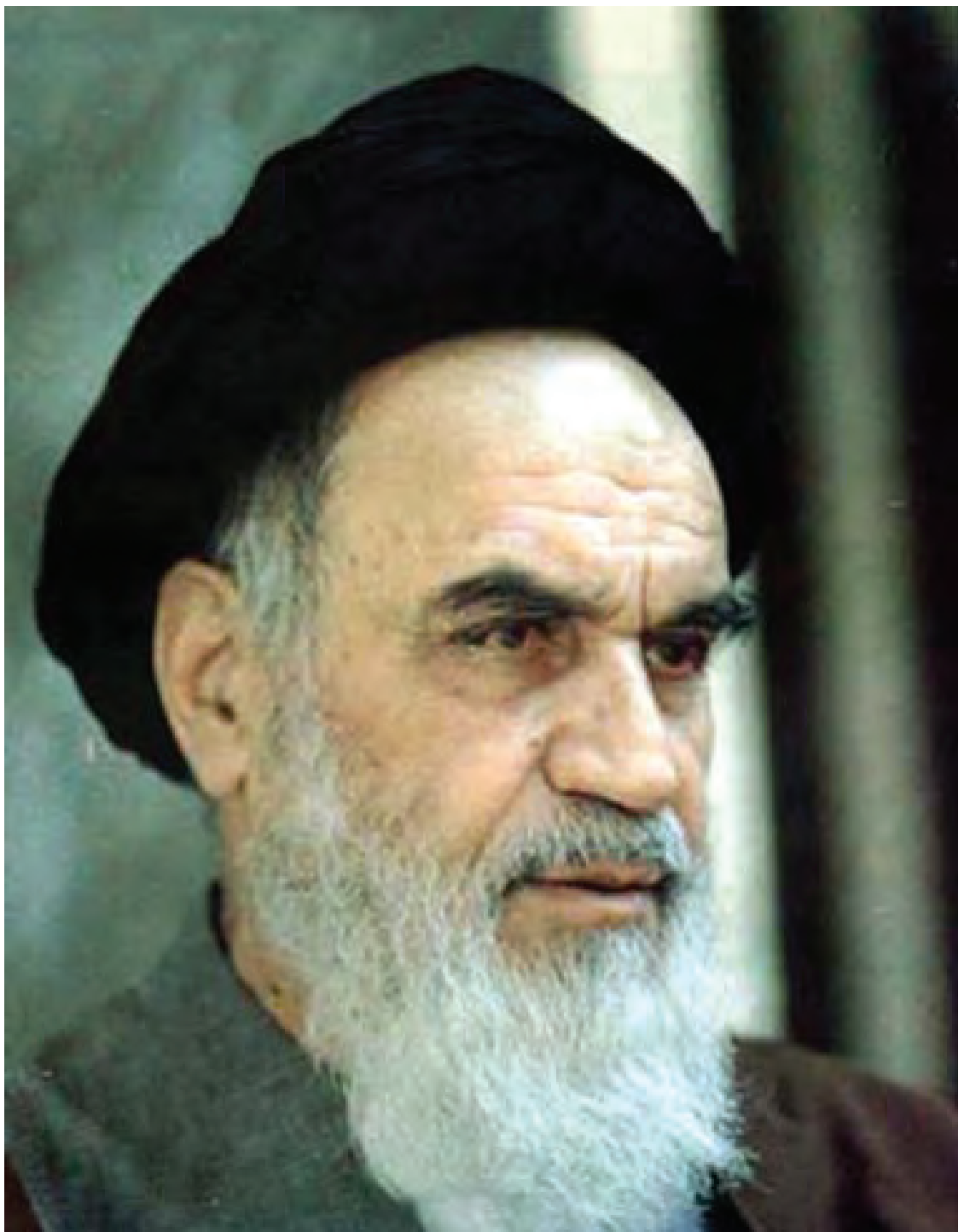
پیام‌نگار (ایمیل) info@tvoccd.sch.ir
وب‌گاه (وب‌سایت) www.tvoccd.sch.ir

محتوای این کتاب در کمیسیون تخصصی رشته نقشه‌کشی معماری دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش با
عضویت: ویدا تقوایی، عبدالحمید قنبران، نبی‌الله مقیمی، پرستو آریانزاد، ملک طباطبایی زواره، شهناز کاردان و محمدرضا طهماسب‌پور
تأیید شده است.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش
نام کتاب: تأسیسات ساختمان - ۴۸۹/۳
مؤلفان: محمدحسن اسلامی (تأسیسات الکتریکی) - محسن جعفرآبادی، احمد آقازاده‌هریس،
امیر لیلانز مهرآبادی (تأسیسات آب و فاضلاب)
آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹.
وب سایت: www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ: لیدا نیک‌روش
رسام: لیلیا پروانه پریخانی، محمد سیاحی
طراح جلد: محمدحسن معماری
صفحه‌آرا: زهره بهشتی‌شیرازی
حروفچین: فاطمه باقری‌مهر
مصحح: پری ایلخانی‌زاده، شهلا دالایی
امور آماده‌سازی خیر: فریبا سیر
امور فنی رایانه‌ای: حمید ثابت کلاچاهی، راحله زادفتح‌اله
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)
تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ هفتم ۱۳۹۵
حق چاپ محفوظ است.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید ، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی (قدس سرّه الشّریف)

فهرست

بخش اول : تأسیسات الکتریکی	
۲	فصل اول – مفاهیم و کمیت‌های الکتریکی
۱۲	فصل دوم – حفاظت و ایمنی در برق
۲۲	فصل سوم – مدارات روشنایی و خبری
۴۷	فصل چهارم – نقشه‌خوانی
بخش دوم: تأسیسات آب و فاضلاب	
۹۳	فصل پنجم – آب
۱۰۲	فصل ششم – ویژگی‌های آب
۱۰۹	فصل هفتم – آب‌رسانی
۱۳۳	فصل هشتم – جمع‌آوری و دفع فاضلاب
۱۶۵	فصل نهم – تأسیسات حرارتی و برودتی
۱۸۵	علایم و اختصارات لوله‌کشی آب و فاضلاب داخل ساختمان
۱۹۰	فهرست منابع و مراجع

مقدمه

در دنیای امروز، تأمین آسایش بشر یکی از هدف‌های اصلی بوده و سعی شده با استفاده و به‌کارگیری تأسیسات الکتریکی و مکانیکی در طراحی و اجرای ساختمان‌سازی این امر مهم پی‌گیری شود. لذا، فراگیری و شناخت علم تأسیسات الکتریکی و مکانیکی برای دست‌اندرکاران ساختمان یکی از مباحث مهم و ضروری است.

منظور از تألیف این کتاب نگرش عمیق به مطالب کاملاً تخصصی نیست بلکه آشنا کردن هنرجویان رشته نقشه‌کشی معماری با تجهیزات و وسایل مربوطه و هم‌چنین خواندن نقشه‌های تأسیساتی است.

بی‌شک این کتاب خالی از اشکال نیست و امید است همکاران محترم با راهنمایی‌های خود ما را یاری کنند تا بتوانیم مجموعهٔ بهتری را تهیه نماییم.

هدف کلی

آشنایی با نقشه‌های تأسیسات آب و فاضلاب و تأسیسات الکتریکی یک ساختمان کوچک

